

Spis treści

Wprowadzenie	5
Rozdział 1	
Podstawowe kategorie i mierniki określające migracje	9
1.1. Migracje – podstawowe pojęcia	9
1.2. Klasyfikacja migracji	12
1.3. Typologia migrantów	19
1.4. Rynek pracy a migracje zarobkowe	21
1.5. Uwarunkowania decyzji migracyjnych	24
Rozdział 2	
Wybrane teorie migracji i otwartego rynku pracy	29
2.1. Prawa migracji Ernesta Ravensteina	29
2.2. Różnice płacowe jako determinanta migracji	30
2.3. Migracja jako wynik gry popytu i podaży na rynku pracy	30
2.4. Teorie segmentacji rynku pracy	32
2.5. Teoria push – pull Everetta Lee i jej rozwinięcia – ujęcie socjologiczne	35
2.6. Teorie politologiczne	38
2.7. Teorie nawiązujące do roli jednostki w procesie decyzyjnym	39
2.8. Nowa Ekonomia Migracji Pracowniczych i społeczny kontekst migracji	41
Rozdział 3	
Zatrudnienie cudzoziemców w Polsce w świetle wybranych wyników badań naukowych	47
3.1. Dorobek badawczy na temat imigracji i imigracji zarobkowej w latach 1989–2004	47
3.2. Badania dotyczące imigracji i imigracji zarobkowej do Polski po roku 2004	55
Rozdział 4	
Warunki formalnoprawne zatrudnienia obcokrajowców oraz jakość danych statystycznych	63
4.1. Warunki formalnoprawne umożliwiające obcokrajowcom podejmowanie legalnego zatrudnienia	63
4.2. Zakres i jakość danych statystycznych dotyczących zatrudnienia obcokrajowców w Polsce	66
Rozdział 5	
Migracyjna specyfika województwa opolskiego	69
5.1. Emigracja mieszkańców i jej wpływ na regionalny rynek pracy	69
5.2. Charakterystyka województwa opolskiego jako regionu imigracji zarobkowej	72

5.3. Sytuacja na rynku pracy a struktura zatrudnienia obcokrajowców w województwie opolskim	82
5.3.1. Struktura wolnych miejsc pracy w województwie opolskim w latach 2005–2009	82
5.3.2. Struktura zezwoleń na pracę i oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi w województwie opolskim	85
Rozdział 6	
Ogólna charakterystyka badanej grupy obcokrajowców pracujących legalnie oraz nielegalnie	89
6.1. Cel i metodyka badań	89
6.2. Charakterystyka legalnie pracujących cudzoziemców	93
6.2.1. Cechy demograficzno-społeczne	93
6.2.2. Kraje pochodzenia cudzoziemców, branże i okres zatrudnienia	97
6.2.3. Powody podejmowania pracy poza granicami kraju, w Polsce i w województwie opolskim i sposoby jej pozyskiwania	102
6.3. Charakterystyka nielegalnie pracujących cudzoziemców	112
6.3.1. Cechy demograficzno-społeczne	112
6.3.2. Powody podejmowania pracy poza granicami kraju, w Polsce i w województwie opolskim i sposoby jej pozyskiwania	114
Rozdział 7	
Warunki płacy i pracy badanych obcokrajowców	119
7.1. Wynagrodzenia obcokrajowców pracujących legalnie i nielegalnie	119
7.2. Pozapłacowe korzyści oferowane obcokrajowcom pracującym legalnie i nielegalnie	124
7.3. Wynagrodzenia możliwe do uzyskania w kraju pochodzenia cudzoziemców	127
Rozdział 8	
Trudności w podejmowaniu pracy w Polsce i propozycje ich przewyższenia	133
8.1. Czynniki utrudniające cudzoziemcom podejmowanie zatrudnienia w Polsce	133
8.2. Propozycje zmian ułatwiających podejmowanie pracy w Polsce	139
8.3. Perspektywy dalszego podejmowania pracy w województwie opolskim	142
Podsumowanie	149
Bibliografia	153
Wykaz wybranych aktów prawnych	163
Wykaz źródeł internetowych	165
Aneks	169
Abstract	175
Streszczenie	177